

Lokal historia, främst från den gamla socknen Finnerödja i Västergötland

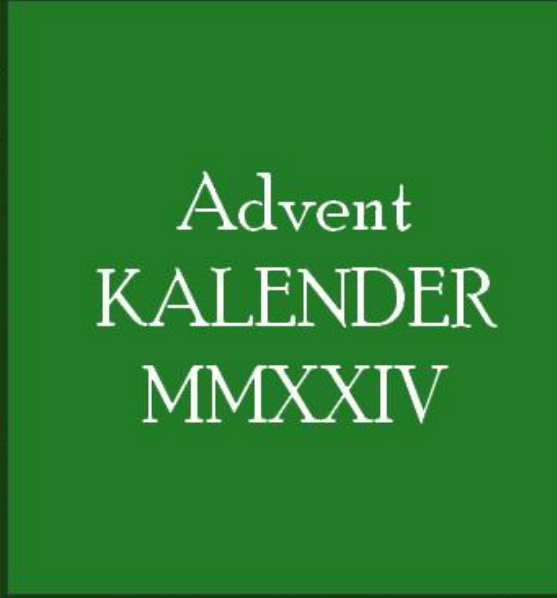
MOSSEBOBLADET

NIL POSSE CREARI DE NILO - INGET KAN SKAPAS UR INGET (LUCRERTIUS)

Lokal historia, främst från den gamla socknen Finnerödja i Västergötland

MOSSEBOBLADET

NIL POSSE CREARI DE NILO - INGET KAN SKAPAS UR INGET (LUCRERTIUS)

Advent
KALENDER
MMXXIV

Lokal historia, främst från den gamla socknen Finnerödja i Västergötland

MOSSEBOBLADET

NIL POSSE CREARI DE NILO - INGET KAN SKAPAS UR INGET (LUCRERTIUS)

Lokal historia, främst från den gamla socknen Finnerödja i Västergötland

MOSSEBOBLADET

Lokal historia, främst från den gamla socknen Finnerödja i Västergötland

MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV

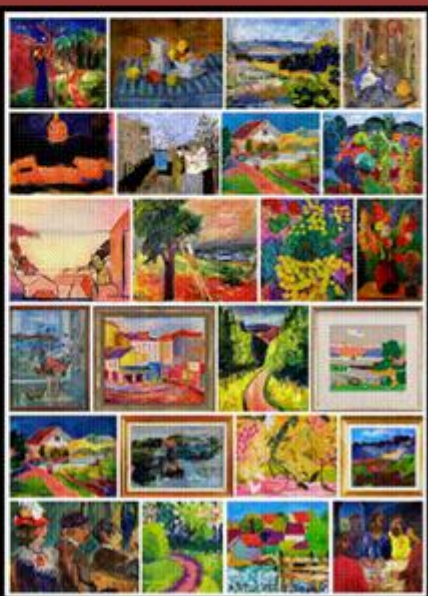
01	02	03	04	05	06	07	08
09	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

Rätt rad: XXX 1X2 X21 2X1 222 112 212 XXX

(Del av) Ivan Ivarsons Nattvarden.

Camillas ljuskrona.

LUCKA 01 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXIV LUCKA 01

Ivan Ivarsson (1900 - 1939). Flickan och persikoträdet.

Dagens fråga:

Förlottaren.

Hur slutar Gustaf Frödings dikt "Vackert väder"?

(Här: Sjätte och sista versen)

Mycket sant och mycket snillrikt,
bravo, bravo, bravo, bra,
högst poetiskt, sant och snillrikt,
högst poetiskt, hahaha",
skreko alla flickorna,
och de öste vatten på mig
och NN var obarmhärtig,
hennes hjärta var som is,
och jag snubblade i båten
och jag föll på knä och sade
smärtefullt på Caesars vis:
även du min, även du min,
även du, NN!

NN står för 1: Louise, X: Alice eller 2: Elise

Veckans gäst: Hagbard.

Asamas oktoberfest

LUCKA 02 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXIV LUCKA 02

Stilleben av Wilgot Olsson (1906 – 1989).

Dagens fråga:

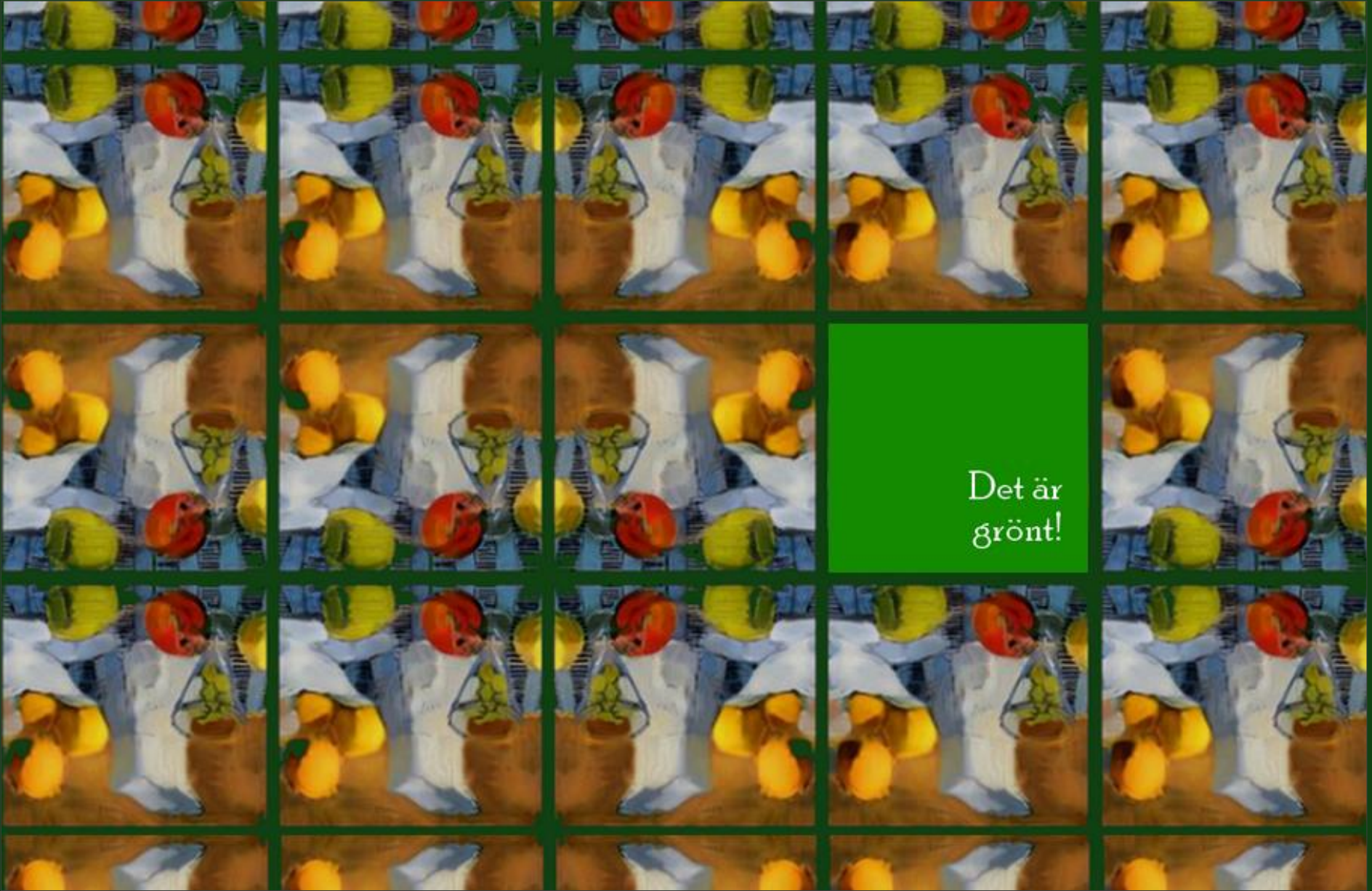
Så här avslutas en av Bibelns Moseböcker.
Vilken av de fem?

34. Då övertäckte molnskyn uppenbarelsetältet, och Herrens härlighet uppfyllde tabernaklet;
35. och Mose kunde icke gå in i uppenbarelsetältet, eftersom molnskyn vilade däröver och Herrens härlighet uppfyllde tabernaklet.
36. Och så ofta molnskyn höjde sig av från tabernaklet, bröto Israels barn upp; så gjorde de under hela sin vandring.
37. Men så länge molnskyn icke höjde sig, bröto de icke upp, utan stannade ända till den dag då den åter höjde sig.
38. Ty Herrens molnsky vilade om dagen över tabernaklet, och om natten var eld i den; så var det inför alla Israels barns ögon under hela deras vandring.

1: Första Moseboken X: Andra Moseboken
2: Tredje Moseboken

Veckans gäst: Hagbard

Det är
grönt!

Heja bonnapôjka!

LUCKA 03 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXIV LUCKA 03

Landskap av Inge Schiöler (1908 – 1971)

Dagens fråga:

Så här avslutar August Strindberg ett av sina verk. Vilket är verket?

Det är en vinterkväll ett år eller mer därefter; hon sitter vid sitt skrivbord i sitt rum och rättar temaböcker och han sitter vid sitt bord i sitt rum och summerar bouppteckningar. Och pennorna rassla och klockan knäpper och teköket spinner.

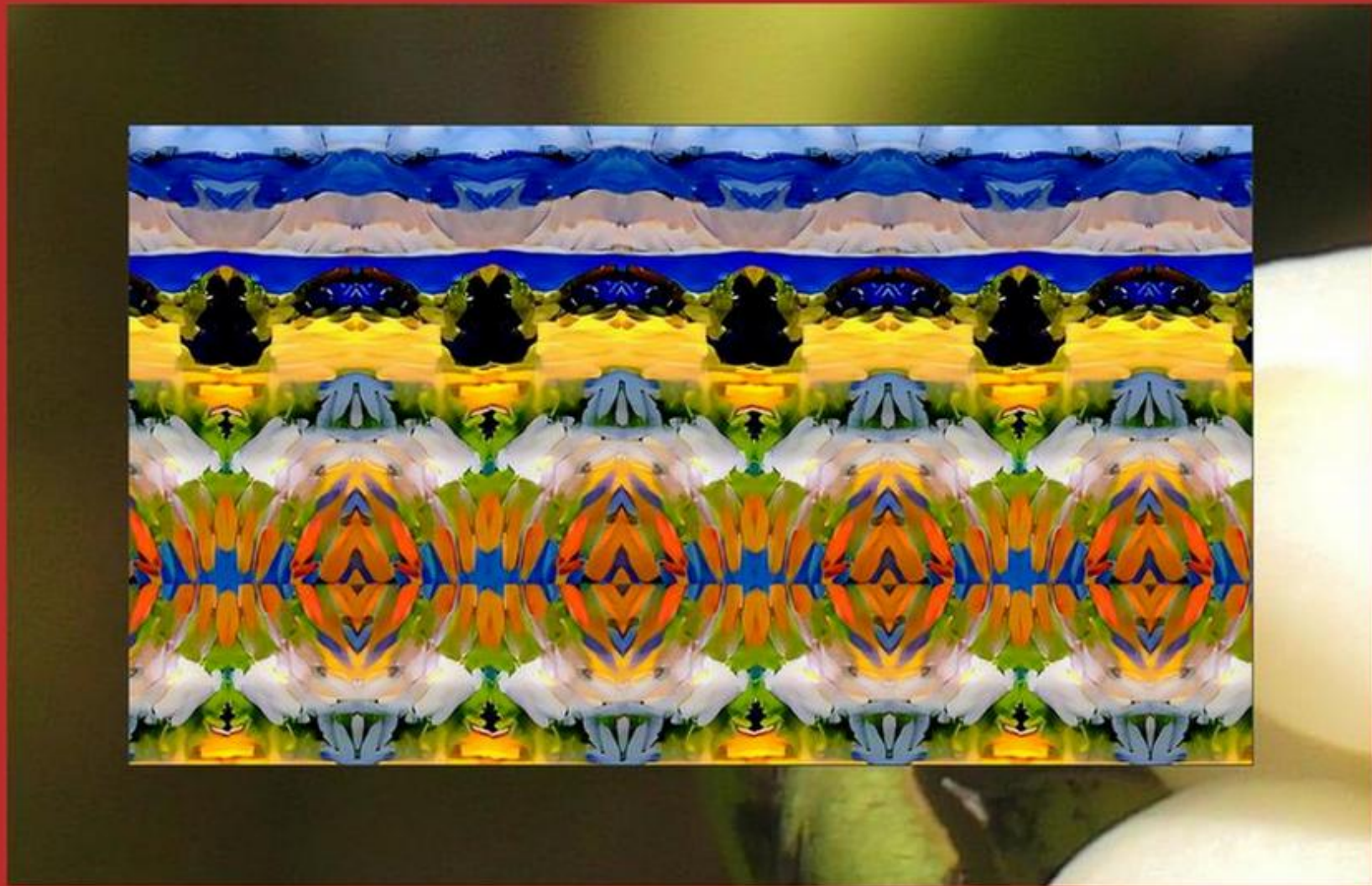
Och när han ser upp från papperen ser han på hennes vänliga ansikte om hon skall se upp och då mötas deras ögon och de nicka åt varann som om de icke sett varann på långliga tider och så skriva de igen. Men så tröttnar han:

- Nu få vi lov att prata en liten stund, säger han; och hon har ingenting emot det, då det nyss fattade beslutet upphäves med absolut majoritet. Och vad tala de om? Det var just det som den hånaren Borg också frågade en gång, då han förklarade äktenskapet vara en naturvetenskaplig omöjlighet, och han framkastade som ett axiom att den stund måste komma då man talat om allt för varandra, visste varandras tankar och meningar om allt och då den absoluta tystnaden måste inträffa! Den token!

Veckans gäst: Hagbard.

1: Fadren / X: Röda rummet / 2: Mäster Olof

Krigsguden Tyr's Dag

2024-11-17 / all

LUCKA 04 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 04

Åke Göransson (1902 – 1942). Silverstaken.

Dagens fråga: Så här avslutar Selma Lagerlöf romanen "Kejsaren av Portugallien".

Han tackade dem alla för att de hade kommit så mangrant till denna begravning. Det var ingen hög och förnäm man, som här vigdes åt vilan, sa han, men det var kanske den, som hade ägt den ortens varmaste och rikaste hjärta.

När prästen sa detta, tittade människorna igen på var andra, och nu såg de nöjda och belättna ut. Prästen hade rätt. Just därför var det, som de hade kommit till begravningen. Sedan riktade han också ett par ord till Klara Gulla. Hon hade fått större kärlek av sina föräldrar än någon annan han visste, och sådan kärlek måste vändas i välsignelse.

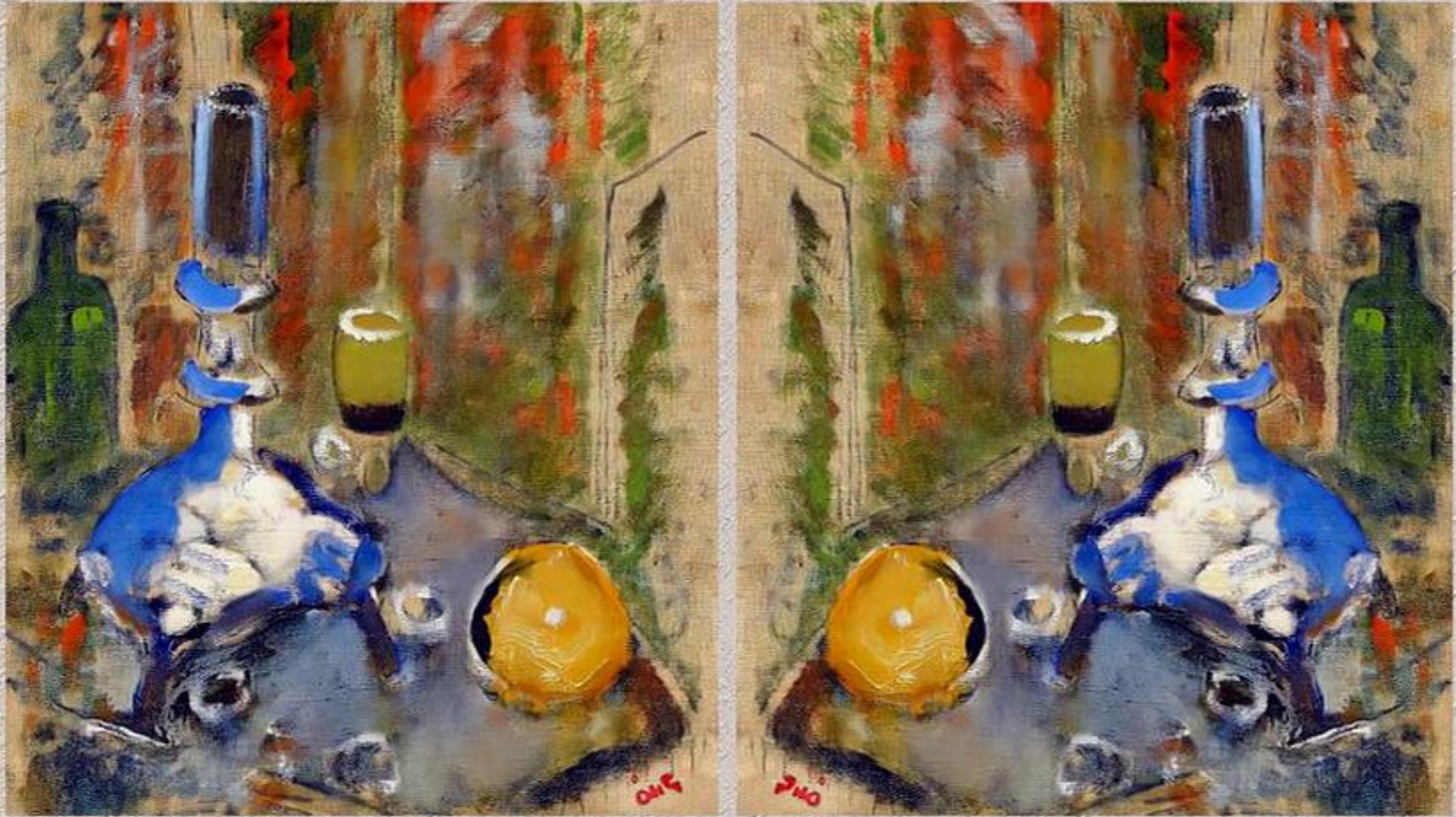
När prästen sa detta, kom alla människor att se bort mot Klara Gulla, och de förundrade sig över vad de såg. Prästens ord tycktes redan ha gått i uppfyllelse. Där stod Klara Fina Gulleborg ifrån Skrolycka, hon, som var uppkallad efter själva solen, vid sina föräldrars grav och lyste som en förklarad. Hon var likaså vacker som den söndagen, då hon gick till kyrkan i den röda klänningen, om inte vackrare.

Selma Lagerlöf hade tre förnamn. Vilka?

1: Selma Ottilia Lovisa X: Selma Charlotta Eugenia

2: Selma Ofelia Maria

Odens Dag

LUCKA 05 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 05

Åke Göransson (1902 - 1942). Skansen Kronan.

Dagens fråga.

Hamlet av William Shakespeare.

Så här börjar Hamlets grandiosa monolog
(Carl August Hagbergs översättning):

Att vara eller icke vara, det är frågan:

Männ' ädlare att lida och fördraga
Ett bittert ödes styng och pilar eller
Att ta till vapen mot ett hav av kval.

Och så här slutar densamma

Så går beslutsamhetens friska hy
I eftertankens kranka blekhet över,
Och företag av mærg och eftertryck
Vid denna tanke slinta ur sin bana
Och mista - - - - -.

Och mista, vad då?

1: namnet styrka X: namnet handling

2: namnet tvekan

Guz

Veckans gäst: Hagbard.

To be or not to be Kronborg in Denmark

Kunt Lindroth som Hamlet (tidigt 1900-tal)

Röd Tors Dag

LUCKA 06 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 06

Ragnar Sandberg (1902 – 1972). Den blå bussen

Ur Samborombon av Evert Taube:

- Ack, Carmencita, gör mig inte så besviken Jag tänkte skaffa mig ett jobb här i butiken, sköta mig noga, bara spara och knoga, inte spela och dricka men bara älska dig. Säg, Carmencita, det är ändå blott med mig, säg, som ni vill dansa tango.
- Nej, Fritiof, ni förstår musik. Men jag tror inte ni kan stå i nån butik och förresten sa min pappa just i dag att han visste, vem som snart skulle fria till hans dotter. En som har xx *) kor och en estancia som är förfärligt stor. Ja, han har prisbelönta tjurar, han har oxar, får och svin och han dansar underbart tango.
- Carmencita, lilla vän. Akta dig för rika män. Kärleken bor ej i oxar eller kor och den kan heller inte köpas för pengar. Men min kärlek gör dig rik. Skaffa mig ett jobb i er butik och när vi blir gifta söta ungar ska vi få, som kan dansa tango.

*) Nu är frågan: Hur många kor har Carmencitas tilltänkte friare, enligt Evert Taube?

1: 15 000 x: 17 144 2: 20 000

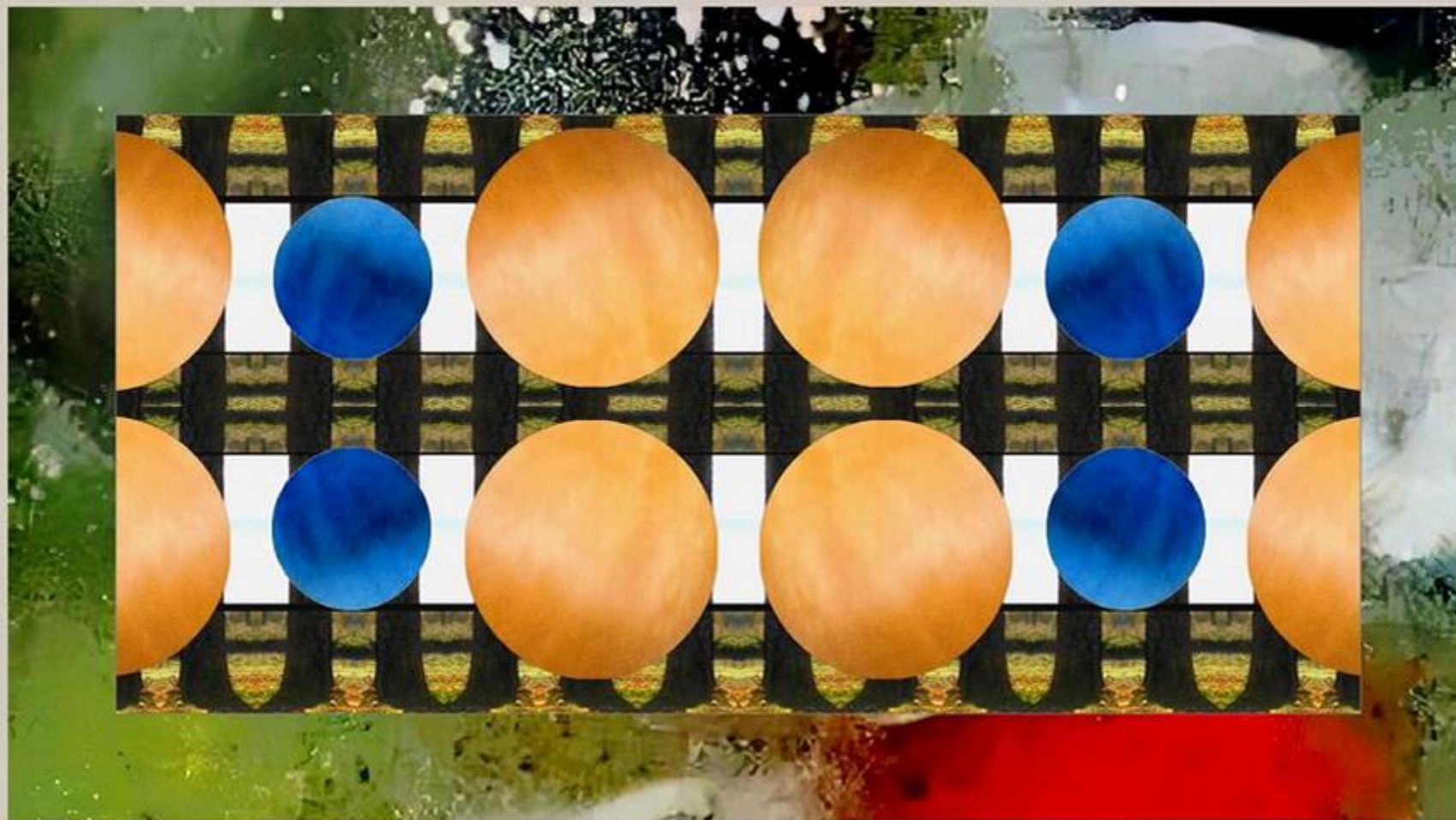

Veckans gäst: Hagbard.

Lite större, med specialdesignad ram:

Äntligen Frejas Dag!

2024-11-17 /dlf

Paus

/alf

LUCKA 07 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 07

Inge Schiöler (1908 – 1971). Trädgården Syd – Långö.

Carl Michael Bellman: Fredmans epistel n:o 48. Första versen och de två avslutande, hvaruti afmålas Ulla Winblads hemresa från Hessingen i Mälaren en sommar-morgon 1769.

Solen glimmar blank och trind, Vattnet likt en spegel;
Småningom upblåser vind i de fallna segel;
Vimpeln sträcks, och med en år Olle på en Höbåt står;
Kerstin ur Kajutan går. Skjuter lås och regel.

Skyndom dit vår hydda finns, gömmom not och flöte;
stöt uti basun, och mins detta glada möte.
Farväl Jörgen, Truls och Hans! Farväl flickor, spel och dans!
Ulla tog sin myrten krans uti Neptuns sköte.

Norström stjelper sin peruk af sin röda skalle,
och min Ulla blek och sjuk lät sin kjortel falla,
Klev så bredbent i paulun; Movitz efter med basun:
Maka åt dig Norström! Frun hör ju till oss alla.

Fråga: Movitz (född år 1721) var en verklig levande människa i Bellmans Stockholm. Bellmans (Fader) Movitz var en mångsysslare, som spelade fler olika instrument. Vilket av följande instrument trakterade denne Movitz icke?

1: Basfiol X: Fiol 2: Harpa

Veckans gäst: Snobben.

Födelsedags-orkidé från 2022

2024-11-21 / alf

LUCKA 08 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 08

Inge Schiöler (1908 – 1971). Solbränt landskap.

Hjalmar Söderbergs roman "Doktor Glas" publicerades år 1905. Handlar om medicine licentiaten Tyko Gabriel Glas' liv i Stockholm under tiden 12 juni – 7 oktober. Doktor Glas vill utföra en stor handling i livet och vad kan vara större än att döda en präst, tänker Doktorn. Pastor Gregorius blir hans patient, efter att pastorns hustru, Helga Gregorius, kontaktat läkaren. Så här avslutas romanen (7 oktober):

Hösten härjar mina träd. Kastanjen utanför fönstret är redan naken och svart. Molnen fara i tunga skockar över taken, och jag ser aldrig solen. Jag har skaffat mig nya gardiner i mitt arbetsrum: helt vita. Då jag vaknade i morse trodde jag först att det hade snöat; det var alldeles samma dager i rummet som när den första snön har kommit. Jag tyckte jag kände lukten av nyfallen snö.

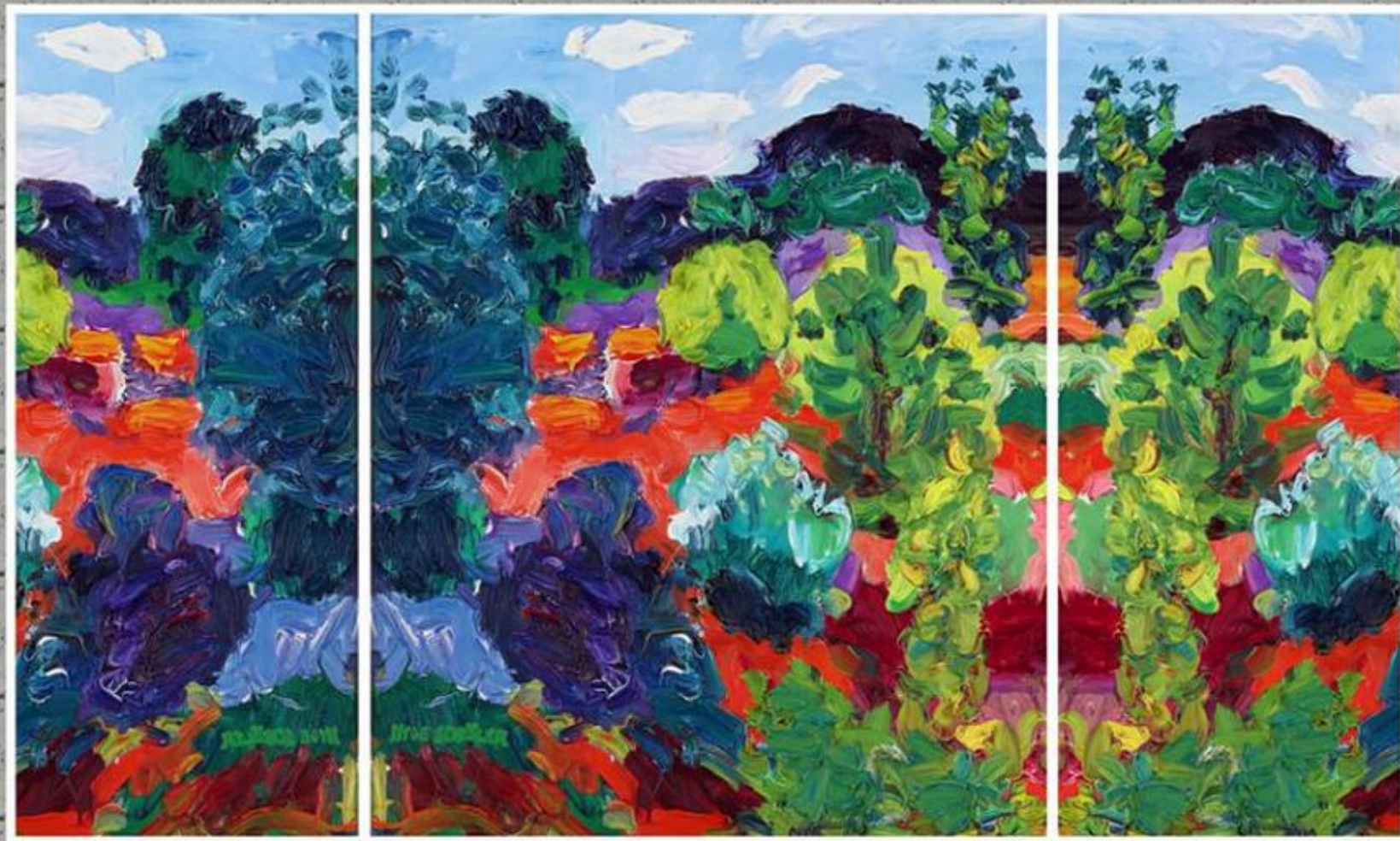
Och snart kommer den, snön. Man känner den i luften. Den skall vara välkommen. Låt den komma. Låt den falla.

Pastor Gregorius vistas en tid på en svensk kurort. Vilken?

1: Loka Brunn X: Medevi Brunn 2: Porla Brunn

Veckans Gäst: Snobben, den makalösa Snobben.

LUCKA 09 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 09

Inga Englund-Kihlman (1905 – 1979). Blomster.

Erik Gustaf Geijers dikt "Den lille kolargossen" (Vers ett, nio och tio)

I skogen vid milan sitter far, / mor sitter hemma och spinner. /
Yänta, jag blir väl också karl, / får en fästemö efter mitt sinne. /
Det är så mörkt långt, långt bort i skogen.

Med pickande hjärta, med rosblommand' kind / vid milan hos sin far han faller ner. /
»Välkommen, välkommen, kär' sonen min!» / »Ack, jag har sett trollen och väl mer! /
Det är så mörkt långt, långt bort i skogen.»

»Min son, jag satt här i så många år / och är med Guds hjälp välbehållen. /
Den rätt kan läsa sitt Fader vår, / han rädes varken fan eller trollen, /
fast det är mörkt långt, långt bort i skogen.»

Vem av dessa tre är Erik Gustaf Geijer?

1

X

2

Veckans gäst: Snobben, den makalösa Snobben.

2024-11-27 / alf

LUCKA 10 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 10

Folke Andreasson (1902 – 1948). Stadsmotiv'

Esaias Tegnér's dikt "Det eviga" från år 1810.

Här är första versen och den sista:

Väl formar den starke med svärdet sin värld,
 Väl flyga som örnar hans rykten;
 Men någon gång brytes det vandrande svärd
 Och örnarna fällas i flykten.
 Vad våldet må skapa är vanskligt och kort,
 Det dör som en stormvind i öknen bort.

Så fatta all sanning, så våga all rätt,
 Och bilda det sköna med glädje!
 De tre dö ej ut bland människors ätt,
 Och till dem från tiden vi vädje.
 Vad tiden dig gav må du ge igen,
 Blott det eviga bor i ditt hjärta än.

Vem av dessa tre är Esaias Tegnér?

1

X

2

Veckans Gäst: Snobben, den makalösa Snobben.

2024-11-27 / alf

LUCKA 11 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 11

Folke Andreasson (1902 – 1948).

Jag ringde en vän och jag ringde väl två
fast jag visste så väl hur det skulle gå.
Sen tänkte jag störa en hög person
men då hade de redan stängt av telefon.
— Så nu har jag ingen att störa
och vet inte vad jag ska göra.

En herre bakom vill ha vägen fri
och jag säger så här: nej, det struntar jag ill.
För man måste ju vara en strong person
som betalar sin skatt och sin telefon,
jämväl det elektriska ljuset
att det inte blir mörkt i huset.

Jag bugar allenast för en och var,
belevat och artig ett au revoir.
Och sen tar det slut på min snurriga vers,
mitt harsprång som dansar i kors och tvärs,
för sen är jag åter allena
och borta från glans och arena.

Nils Ferlins dikt "Poste restante", vers ett, fem och sex.

Apropå Ferlins harsprång, i vilken älv finns vattenkraftverket Harprånget? 1: Torneälv X: Luleälven 2: Vindelälven

Veckans gäst: Snobben, den makalösa Snobben.

Siri
Grattis
till ditt schweiziska
medborgarskap!
Kram av mormor och morfar

LUCKA 12 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 12

Erling Årlingsson (1904 – 1983). Landskap med ångbåt.

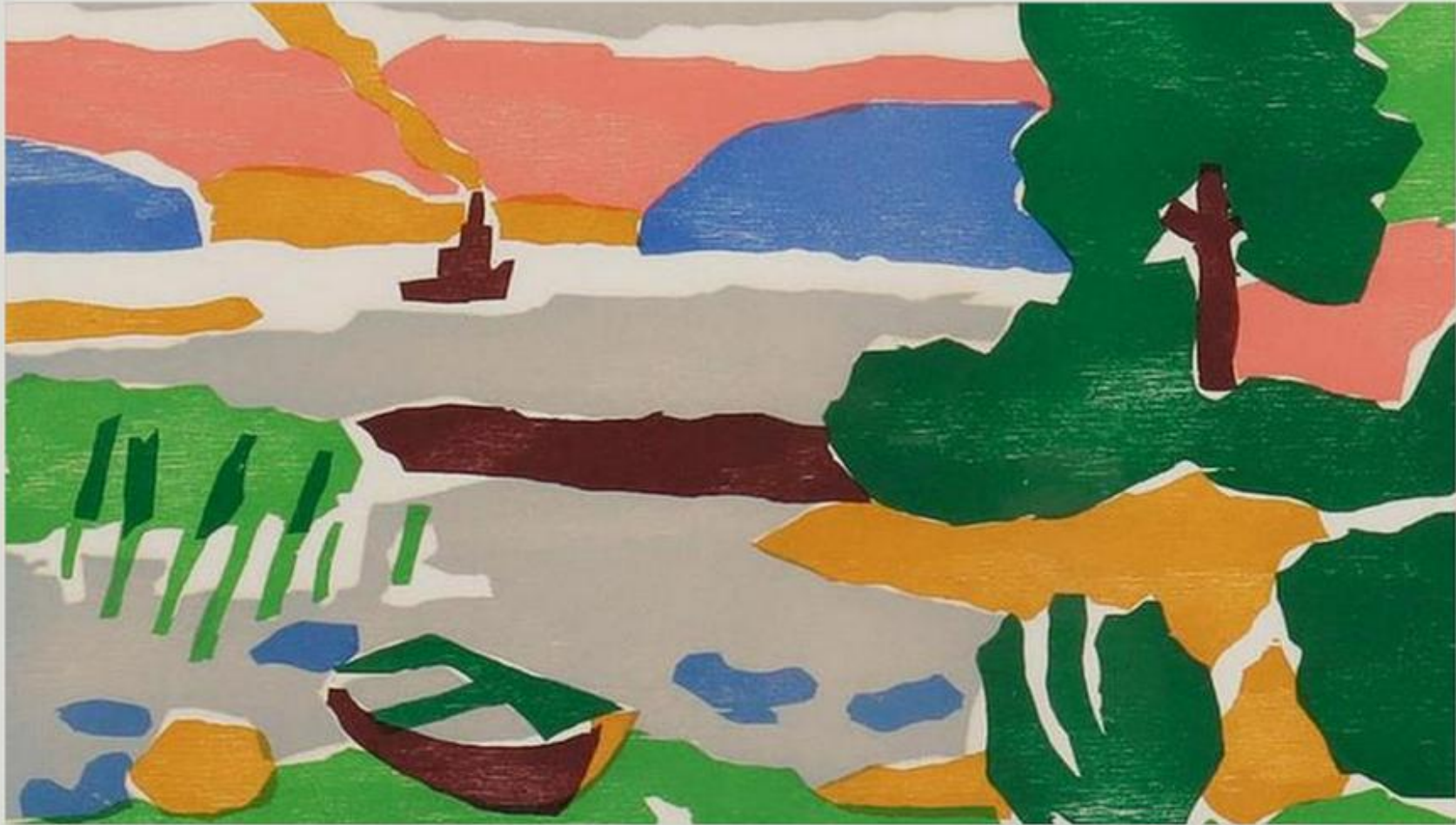
Axel Wallengren (Falstaff fakir), född 1865 i Lund, är en udda figur i den svenska litteraturen. Wallengrens "Lyckans lexikon" avslutas med den här texten, "Kort gratiskompendium",

Nej, se god afton, och tack för i onsdags, goda Olsson! Är du ute och reser!? - Ja, jag är visst det, herr contre admiral! - Nå, jag må då väl säga! Hvert gäller biljetten? - Icke synnerligen långt, ty jag söker endast lyckan. - Är icke hon svår att finna? Så skrifer ju åtminstone Tantalus. - Ja, det var på den tiden, men nu är hon lättare att finna än att undgå. Huru gör man manne då? Det måste du för gusskull lära mig!! - Köp Lyckans lexikon, herr contre admiral! - Intet skall vara mig angelägnare! Så, nu har jag köpt det och lärt mig detsamma utantill! - Hvad är alltså lyckan? - Fyra äss i knack samt en öm makas odelade förtroende. Detta kallar jag ett rätt svar! Vet Ni äfven, hvad vi mena med "menschlighetens ideal"? - En ung man mellan 15 och 50 år, för så vidt han är fullt nykter. - Är han då icke alltid detta? - Nej, man lär ha' sett ett gräsligt exempel på motsatsen. - Hvar då? - Inne i Indien. - Absolut riktigt! Hvad är en äldre mans största glädje? Rösträtt i brandkåren samt tillåtelse att af och till hvissla marseljäsen. - Detta torde ingen vilja förneka. Men är detta mannens enda njutning? - Nej, dit räknas äfven det omtyckta sällskapsnöje, som

kallas frieri. - Är frieriet då ett verkligt nöje? - Ja, ty i tio fall af nio svarar den unga qvinnan "nej". - Hvad blir följdén, om den unga qvinnan deremot säger "ja"? - 1, 2, ja stundom tre följdér, hvilka vi med ett gemensamt namn kalla barn, eller, om jag är mormor, barnbarn. - Förskräckligt, men alldeles rätt! Lifvet är så. Men hvem är detta eller dessa barns fader? - Alltid någon, som är äldre än barnet, och i regeln en (1) man. - Hvi det? - Qvinnans konstanta nyck är nu en gång sådan. - Fullkomligt sant! Men hvem i all verlden är den vackra herren i gröna byxorna, som sitter så fint derborta? - Så sant jag lefver, tror jag minsann, att det är vår ende verkliche vän! - Det måste då vara fakiren Falstaff! Låtom oss nalkas vördsamt.

Sir John Falstaff är en person skapad av William Shakespeare. Falstaff är i det sammanhanget en fet, fåfång, skrytsam och feg adelsman, med komisk framtoning. Det finns en (komisk) opera som heter Fastaff. Kompositören till denna heter:

1: Giuseppe Verdi X: Gioacchini Rossini 2: Wolfgang Amadeus Mozart

Paus

/alf

LUCKA 13 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 13

Karin Parrow (1900 - 1984). Ut mot havet.

Johan Ludvig Runeberg (1804 – 1877)

[Samlade skrifter /](#)**1. Flickan kom ifrån sin älsklings möte**(1870) Author: [Johan Ludvig Runeberg](#)[Table of Contents / Innehåll](#) | [« Previous](#) | [Next »](#)

Runeberg i projektet Runeberg.

Flickan kom ifrån sin älsklings möte, / kom med röda händer. -- Modern sade: / »Varav rodna dina händer, flicka?» / Flickan sade: »Jag har plockat rosor / och på törnen stungit mina händer.» / Åter kom hon från sin älsklings möte, / kom med röda läppar. -- Modern sade: / »Varav rodna dina läppar, flicka?» / Flickan sade: »Jag har ätit hallon / och med saften målat mina läppar.» / Åter kom hon från sin älsklings möte, / kom med bleka kinder. -- Modern sade: / »Varav blekna dina kinder, flicka?» / Flickan sade: »Red en grav, o moder! / Göm mig där och ställ ett kors däröver, / och på korset rista som jag säger: / En gång kom hon hem med röda händer, / ty de rodnat mellan älskarns händer. / En gång kom hon hem med röda läppar, / ty de rodnat under älskarns läppar. / Senast kom hon hem med bleka kinder, / ty de bleknat genom älskarns otro.»

Under sitt drygt sjuttioåriga liv gjorde Runeberg en enda utlandsresa (1851). Till vilket land reste han?

1: Ryssland X: Frankrike 2: Sverige

Veckans gäster.

LUCKA 14 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 14

Fruktskörd, St Georges-de-Didonne

Inge Schiöler

Birger Sjöberg (1885 - 1929).

Få svenska författare har lämnat så mycket vackert efter sig som Birger Sjöberg Vilken skald han var och kompositör! Och estradör! Och romanförfattare! Hans "Kvartetten som sprängdes" är i många stycken ööverträffad! Så här avslutas den romanens första del (av tre):

Situationen hade nu alltså blivit den, att direktör Olsén började trösta Karl Ludvig. Omsider gingo emellertid de båda vännerna till ro, och Karl Ludvig vilade på den bekväma soffan, medan han spänt lyssnade på varje ljud från sängkammaren. - Nu tog han å sej kragen . . . nu tog han å sejhängslena . . . nu ramla skorna . . . nu drar han å sej böxera . . . nu knakar dä i sänga . . . nu ligger han . . . nu läser han vesst . . .han läser fortfarande . . . för ja hör att han bläddrar . . . nu släckte han lampa . . .

Karl Ludvig låg en stund och väntade, att hans olycklige vän skulle börja snarka, men direktör Olsén låg klarvaken i natten och tänkte på de sina och på vad han skulle företaga sig, sedan katastrofen var över. Medan direktören sålunda låg på rygg och stirrade ut i mörkret, hörde Han plötsligt ett märkvärdigt sus stiga upp likt ljuderån en avlägsen fors eller källa. Snartförbyttes suset i ett blandat läte; olika stämmor liksom i en orkester avlöste varandra, men basklarinetten och fagotten tycktes vara de förhärskande instrumenten. Det var Karl Ludvig, som, försänkt i en djup och välgörande sömn, företog sig att med näsan utföra ettkonsertstycke i samma hus, där en gång i lyckliga dagar så ljuva toner stigit upp från den nu för evigt sprängda kvartetten.

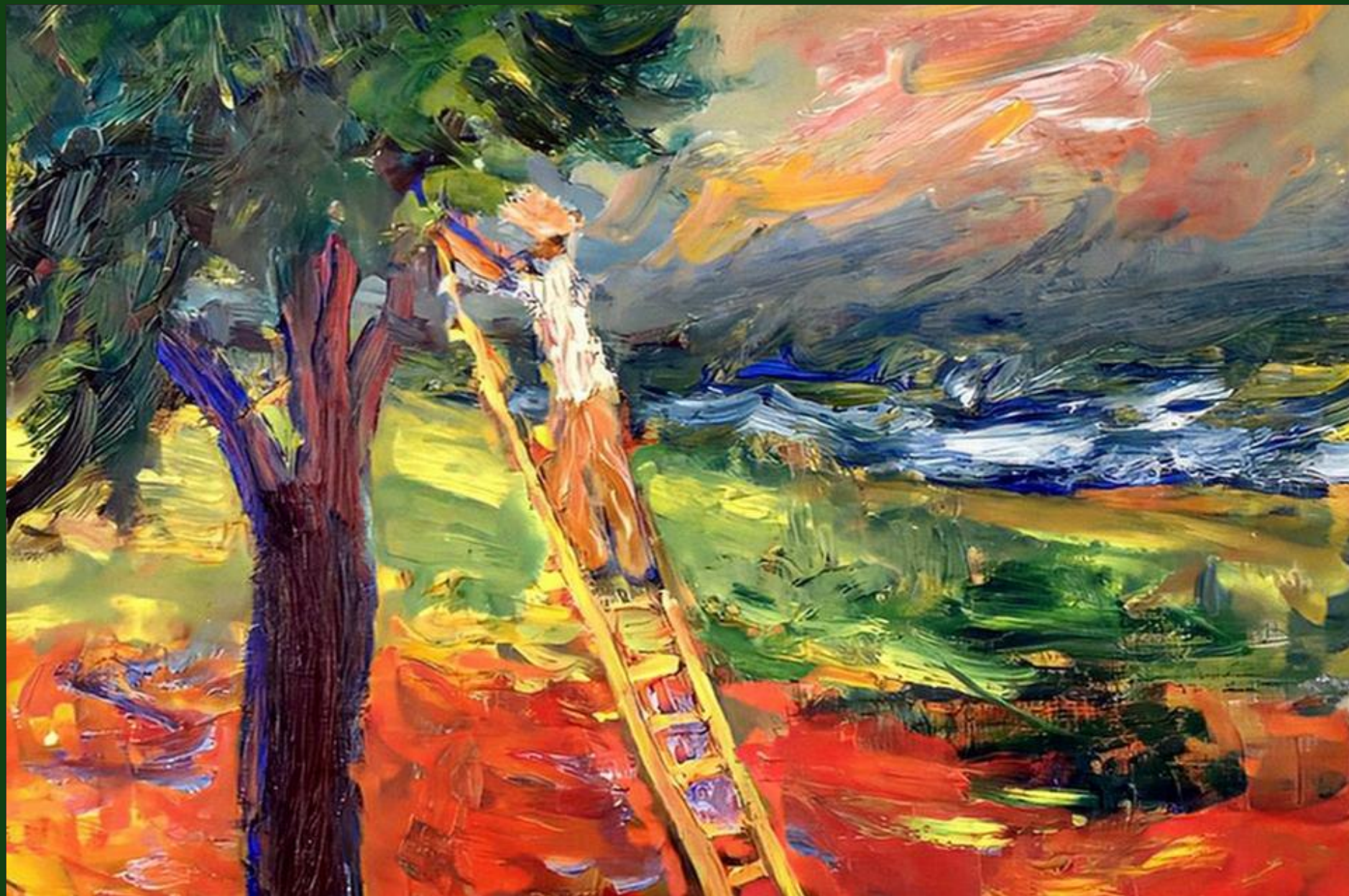
Birger Sjöbergs "Fridas bok": i en visa städar Frida. Vad heter visan?

1: Frida i storstädningen X: Frida i höststädningen

2: Frida i vårstädningen

Veckans gäster.

LUCKA 15 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 15

Grattis Lars på födelsedagen!

Inge Schiöler (1908 – 1971).

Lasse Lucidor

Kindstugatan 14

Hans namn var Lars Johansson och han levde i Stockholm åren 1638 – 1674. För eftervärlden har han blivit känd som Lasse Lucidor, den olycklige. Han och hans fyra syskon blev tidigt föräldralösa och uppfostrades i morfaderns familj i Pommern. Lars studerade senare vid universiteten i Greifswald och Leipzig och Uppsala. 1669 återvände han till Stockholm och försörjde sig som skrivare, översättare och ägnade sig åt skaldekonst sv olika slag. År 1674 blev han, under ett kroggräl på källaren Fimmelstängen vid Kindstugatan i Stockholm, så illa skadad i ett knigemäng, att han avled.

Bland det mest kända (minst okända) som Lasse Lucidor skrivit är en visa, med sex strofer, som inleds: "Skulle jag sörja, då vore jag tokot." Nämnade visans första strof i sin helhet:

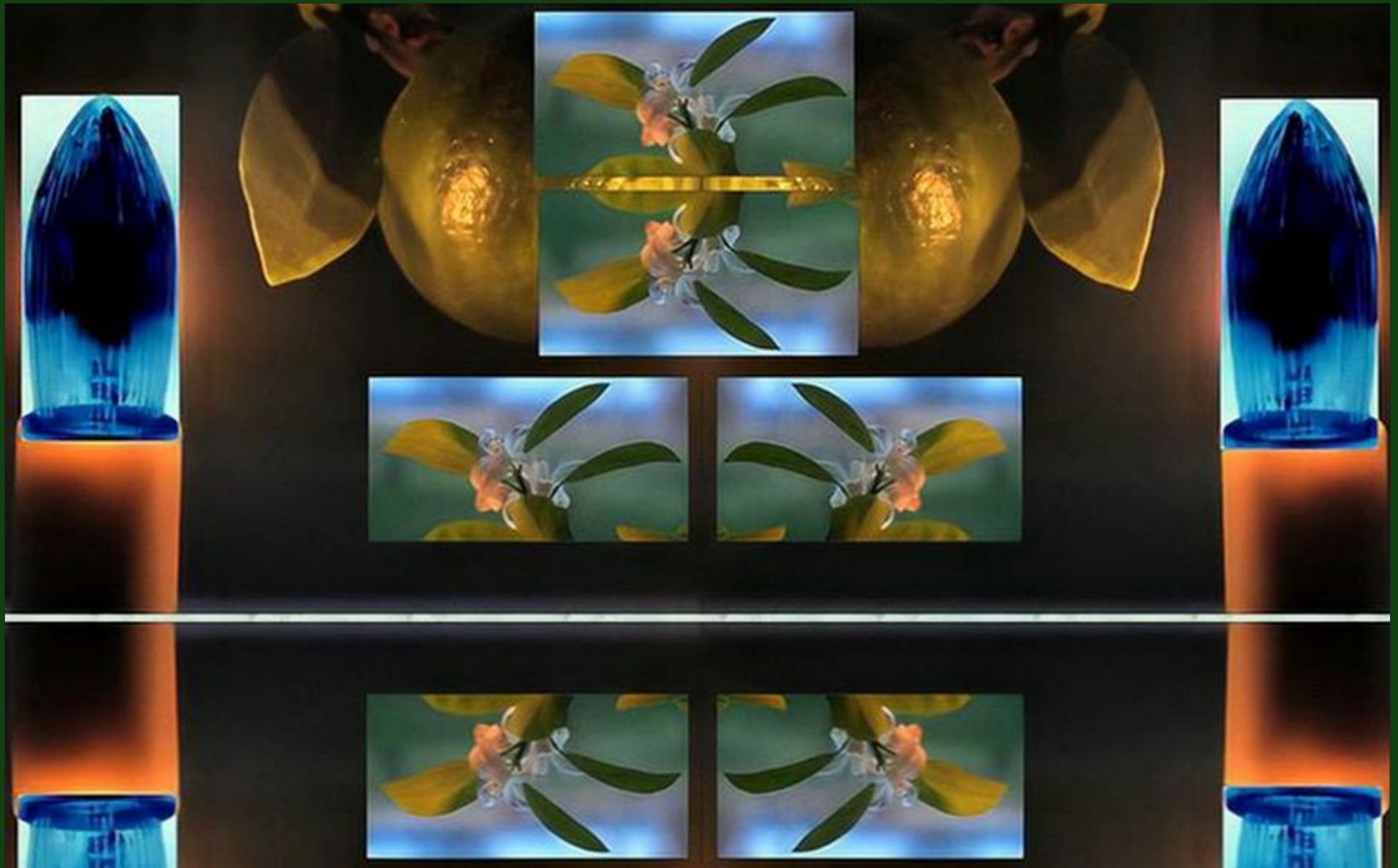
Skulle Jag sörja då wore Jag tokot,
Fast än thet ginge mig aldrig så slätt,
Lyckan min kan fulla synas gå krokot,
Wackta på Tijden hon lär full gå rätt;
All Werlden älskar Ju hwad som är brokot,
Mången mått liwa som eij äter skrätt.

Dagens fråga: Vem var regent i Sverige, när Lasse Lucidor slutade sina dagar på Kindstugatan i Stockholm?

- 1: Drottning Kristina X: Kung Karl X Gustaf
2: Kung Karl XI

Veckans gäster.

LUCKA 16 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 16

Ivan Ivarson

Anna Maria Malmstedt föddes i Uppsala år 1754. Hennes make, från 1870, var Carl Peter Lenngren. Denne var bl. a. ägare till Stockholms- Posten. Fru Lenngren var en skaldinna som hette duga. Satir, med verkliga händelser som underlag, var hennes främsta gren. Hon avled i Stockholm år 1817.

Anna Maria Lenngren var ingen ängslig tant som tänkte sig för både en och två gånger innan hon formulerade sig. Tvärtom! I dikten "Reflexion" visar hon verkligen vad hon kan.

Cornelius Tratt är död - en liten rödlätt man,
Gick gärna i syrtut -, i går begrafdes han.
Jag kistan såg och processionen
Och gjorde denna reflexionen:
»Bror Tratt! du lefde glad och kort -
Förr bars du alltid hem, nu bärs du ändtligt bort!»

Nu är frågan helt enkelt: Vad är en syrtut?
1: Långrock X: Hög hatt 2: Brokig väst

LUCKA 17 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 17

Inge Schiöler (1908 – 1971)

Per Daniel Amadeus Atterbom (1790 – 1855), professor vid Uppsala universitet och författare samt ledamot av Svenska Akademin. Han skrev det romantiska storverket "Lycksalighetens ö", i två delar, utkomna 1824 och 1827.

Atterbom kallade det där verket för sagospel och han skrev ett till i samma stil och det heter - - - ja, vad heter det?

1: Fågel blå X: Fågel grå 2: Fågel röd

Så här avslutas "Lycksalighetens ö" (andra delen):

STJERNORNA (i chor)

är stoftet hjertan? / Stoftet, skuggors hera? / Kärleken och smärtan /
 a bortom dem. // Kärleken och smärtan, / barn af samma hus, / föra
 trogna hjertan / hem till samma ljus. // Der, försont med pligten, /under
 livvets trä / står den fagra dikten, /vid sin faders knä. // »Kommer du?»
 han talar; »långt du irrat har! / Dock, af dessa dalar / bar du minnet kvar.
 // När ditt sinne glödde, var dig jorden trång; / när ditt hjerta blödde, /
 flög du hit i sång. // Njut en fröjd otalig, /fäll din slöjas skir! / Du var der
 lycksalig; / här du salig blir.» — // Hasta, sköna syster, / i vår chor tag del!
 / An oss höra lyster / dina toners spel. // I en helgad yra, / gif den åter
 lopp! / Lyssna! — Svan och Lyra / ropa dig hitopp! /Hipp, hipp, hopp! ☺

Den hära grönsaken, sa den häröta?

Nä, den sa däröta!

Sa den däröta? Jag trodde att den sölle häröta!

LUCKA 18 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 18

<p>Svenska Dagbladet.</p> <p>Redaktion: A. L. JENSEN (ansvarig utgivare) och Oskar Sundb. Redaktionsbyrå (alla vidare) Kungälvsgatan 12. Sv. 21, torsdag kl. 1-2 n. m.</p> <p>Lösnummer: 5 öre.</p> <p><small>Stockholm, A. L. Jensenes Boktryckeri Aktieförs.</small></p>	<h1>Svenska Dagbladet.</h1> <p>N:r 1. Stockholm torsdagen den 18 december 1884.</p>	<p>Svenska Dagbladet.</p> <p><i>Utgått kl. 7 morgon.</i></p> <p>Prenumerations:</p> <table border="0"> <tr> <td></td> <td>I Stockholm:</td> <td>I andra städer:</td> </tr> <tr> <td>En år</td> <td>12 kr.</td> <td>12 kr.</td> </tr> <tr> <td>En halv år</td> <td>6 50</td> <td>6 50</td> </tr> <tr> <td>Tre månader</td> <td>2 25</td> <td>2 25</td> </tr> <tr> <td>En månad</td> <td>1 50</td> <td>1 50</td> </tr> </table> <p>Abscort:</p> <table border="0"> <tr> <td>1 ledningsapparat</td> <td>10 öre rabatt.</td> </tr> <tr> <td>Före tecken</td> <td>15 " "</td> </tr> <tr> <td>1 lada apparat</td> <td>15 " "</td> </tr> </table> <p>Kostar för annonsering och annonsering: Kungälvsgatan 12 A.</p>		I Stockholm:	I andra städer:	En år	12 kr.	12 kr.	En halv år	6 50	6 50	Tre månader	2 25	2 25	En månad	1 50	1 50	1 ledningsapparat	10 öre rabatt.	Före tecken	15 " "	1 lada apparat	15 " "
	I Stockholm:	I andra städer:																					
En år	12 kr.	12 kr.																					
En halv år	6 50	6 50																					
Tre månader	2 25	2 25																					
En månad	1 50	1 50																					
1 ledningsapparat	10 öre rabatt.																						
Före tecken	15 " "																						
1 lada apparat	15 " "																						

God morgon! Idag, 18 december 2024, för 140 (etthundrafyrtio) år sedan, kom det första numret av Svenska Dagbladet.

Olle Pettersson (1905–1990). Speglingar i vatten,

Till allmänheten.

Tjugo år hafva gått sedan den dagliga pressen i hufvudstaden senast riktades mot en ny tidning, som lyckats vinna sådan uppsattning af den läsande allmänheten, att den kunnat bestå i tillika med äldre yrkeskamrater på platsen. Under denna långa tid hafva så många och storartade förändringar inträffat, att det måste väcka förundran att tidningspressens utveckling härvidt icke hållit jemna steg med framförbrödet i öfrigt. Vi vilja blott erinra, att landet på dessa två decennier skaffat sig ett fullständigt kommunikationssystem som saknadt varit till en stor stad med fördubblad folk mängd. Vid sådant förhållande torde framförbrödet nu af ett nytt, på solida grunder förtadt organ i Stockholm icke påkalla någon särskild förklaring.

"Tjugo år hafva gått sedan den dagliga pressen i hufvudstaden senast fick en ny tidning", skrev redaktionen för Sv. D. och berättar vidare varför det verkligen är på tiden att en ny tidning grundas.

Nu är frågan: Vilken var tidningen som grundats i Stockholm tjugo år tidigare, d. v. s 1864)?

1: Aftonbladet X: Stockholmstidningen

2: Dagens Nyheter

För hundra år sedan, 18 december 1924, kunde Sv. D fira 40-årsdag:

SVENSKA DAGBLADET Torisdagen den 18 December 1924

5:te tusendet

Hildur Dixelius'
frånsläppta roman

FOSTER-SYSKONEN

Lektor E. GRIP i Norrköpings Tidningar frånsläpar denna

— guldne och smärtsamma skildring 'utåttas allvar och dess tankar'. — som en lag blänner lags för-mittande osvettlighet.

I alla bokläden.

Femtio författares fönster.

Prisförläggning i Vaselodens bokhandel.

"Det märkvärdiga är"

att Hasse Z. är nästan lika bra vad han än skriver"

SVENSKA DAGBL. 606

HASSE Z:s
nya bok
Den förtrollade korgmakaren

"I själva verket har denna författare, som en gång gjorde lycka med det bariska skämtet, utvecklat till mera nog måsterkap i en skänkskonst, som så ofta med orätt samlats under rubriken novellistik."

BONNIERS

nat, varjämte friherrinnan Ellen Falkenberg och adliga Ellen von Hjertström sigillt på mansdotter.

Kalendern prydes av porträtt av grevinnan De la Gardie, f. Toll, grevinnan Hamilton, f. von Sillen-Fincke, friherrinnan Leschowa, f. Köhler, f. v. C. J. Beck-Fitz, landshövding Hagström och kaptensamt af Kist. Där jämte förekomma bilder av egendomar: Borrod, Gåsholm och Ellinge, tillhöriga medlemmar av resp. släkten von Holsten, Leijonhufvud och Wrangol.

Och här speglar sig Olle Petterssons verk i lite större format:

Utkast till julkort 2024, som ej kom till användning.

. Det är inte så pjåkigt! Jag skickar det till Mumindalen och tackar för den här veckan. Slut för idag, tack för idag!

Paus

/alf

LUCKA 19 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 19

"Intet är som väntanstider"
är en vårdikt av
Erik Axel Karlfeldt
"Den vår som de svaga kalla höst"
skriver han i en annan dikt.

2

Ragnar Sandberg (1902 – 1972).

Erik Axel (Eriksson) Karlfeldt, föddes år 1864 på gården Karlbo i Folkärna socken uti Dalarna. Efter studier i Västerås och Uppsala flyttade han till Stockholm, där han bodde fram till sin död år 1931. Han satt i Svenska Akademien på stol nummer elva. Han var akademins ständige sekreterare i 18 (aderton) år. Vid sidan av Carl Larsson och Anders Zorn, den främste ambassadören för landskapet Dalarna. Fast glöm inte Mora - Nisse!

Porträtterad av Carl Larsson

Här är en av Karlfeldts mest högstämmda dikter. Den presenterades vid Svenska Akademiens högtidsdag, i december 1929. Dikten fanns senare med i 1937 års psalmbok. Den heter *Psaltare och Lyra*.

Snabbt jagar storm en våra år / som skjar över hav. / Knappt tänkes, år, din blick vår, / så bleknar glansen av. / Din sommarblomstring är sin kos, / hav tack för vad du gav, / om ock du endast gav en ros, / att lägga på en grav.

Du makt för vind och skyar, / du makt för liv och år, / som ständigt allt förnyar, / och allt i spillror slår; / med öden och med timmar / i julens aftonbrand / du står, och sådet glimmar / i såningsmannens hand.

Giv psaltare och lyra, / då mödan görs oss lång. / Betag oss ej den dyra, / den ljuva lust till sång. / Låt klinga våra dagar / som vind i gröna hagar, / som hav i böljegång.

Giv oss en härd att njuta vid / av vårt beskärda bröd. / Giv oss ett bröst att luta vid, / när glädjen vänds i nöd. / Giv oss en tro att sluta vid / tryggt i den mörka död.

LUCKA 20 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER MMXXIV LUCKA 20

I dag handlar det om vidstående skald och diplomat. Han föddes i Stockholm år 1841. Hans far hette Nils och hans mor Sigrid. Han avled i Stockholm år 1903. Det finns en dikt av NN som heter "På Värnamo marknad". Den inleds så här:

Vid Värnamo på marknaden
En aftonstund det var,
Då Per och Kersti bytte ring
Som troget fästepar;
Se' n skildes de att taga tjänst,
Envar med mod och hopp.
"Om sex år ses vi här igen" –
Så hade de gjort opp.

I slutet av dikten möts Per Kersti efter de sex åren med slit och släp och det visar sig nu att det blivit dyrtider och det kan inte bli något bröllop. Här är de två sista verserna:

"Vi ha ju hälsan, hurtigt mod / Och raska armar tu / Och börja bara om igen, / Det är ej värre, du. /
Vi ta oss tjänst, så får det bli, / Tills glatt en annan vår / Vi sätta bo och köpa kon, / Som ej vart köpt i år."
Han talte många andra ord / Av kraft och bergfast hopp, / Och Kersti mellan tårarna / Såg ur sitt förklä' opp /
Och frågade med ögat ljust / Av kärlek och av tro: / "Så råkas vi om sex år då / På nytt vid Värnamo?"

Vem av dessa tre är/var inte från Värnamo? 1: Lena Philipsson (Sångare) X: Bruno Mathsson (Möbelskapare) 2: Annie Lööf (politiker)

Konstnären är Inge Schiöler.

3

Ännu ett refuserat julkort (utkast):

Dagens författare heter Carl J. G. Snoilsky.

Denna lucka gjordes tisdagen den 19 december 2024 / alf

3

LUCKA 21 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER LUCKA 21

Carl Jonas Love Almqvist skrev romanen "Det går an" år 1839.

Ångbåten Yngve Frey

Stockholm - Lidköping

Aldéles så. Och det inre rummet? Äfven der rosiga tapeter? men på annat sätt. Ack, den som här fingebo, och — om, det vill säga, om — gode Gud! — Om dessa små rum var det ganska säkert hon drömde den natten i Arboga, då —»

Dörren öppnades. Hon steg in. Sergeanten for litet åt sidan vid anblicken af en svart flicka: en flicka i ratine med Saras hufvud, mildt leende då hon märkte hans häpnad: en bred, hvit, finstärkt lenons-krage öfver bröstet.

»Jag har sorg, som du ser,» sade hon.

Hvad jag är glad, du lefver? du ler? utropade han.

Den sorg, hvarom hon talade, satt som en fin

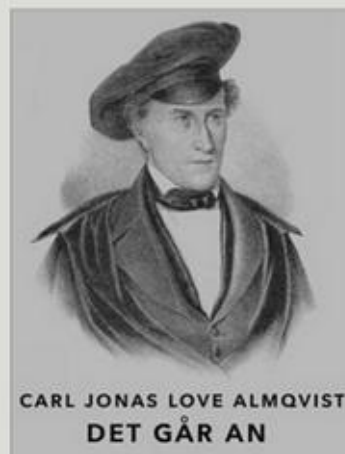
skymning omkring det öfversta af hennes ögon. Men livitögats emalj-sken blåhvitt, såsom alltid förr, och pupillerna glänste. »Albert!» sade hon.

Han svarade intet: blott såg.

Hvad tycker du om dessa rum? vill du hyra dem? Men du kan icke känna dem mycket ännu. Får jag icke nu bjuda dig ned i mitt, så skall du få se huru jag har det: frukosten väntar. Och börjar du icke dina resor straxt i dag, så ber jag dig ock hos mig till middagen. Går allt detta au, Albert?

Han sade ändå intet. Men i hela uttrycket af hans ansigte låg detta svar: Det går an!

Romanens avslutning

Carl Jonas Love Almqvist föddes i Stockholm år 1793 och avled i Bremen år 1866. Han var en mångsysslare, bl. a. författare, lärare, präst och tonsättare. Femton år ung, kom han, år 1808, till Uppsala universitet. Han blev filosofie doktor år 1815. Senare kanslist i Stockholm, bonde i Värmland, rektor i Stockholm, journalist på Aftonbladet. Vid mitten av seklet hade han råkat i klammeri med Rättvisan.

Han anklagades för flera brott, den ena grövre än den andra och han flydde fältet. Han lämnade familjen och alla förpliktelser i Sverige, flydde till USA, där han gifte om sig, utan att vara skild i Sverige och hamnade så småningom i Bremen, Tyskland, där han avled, ensam och olycklig. Åter till romanen "Det går an": Carl Jonas Love Almqvist provocerade Kyrkan och Samhället.

Han ville hävda att det gick an, för en kvinna och en man, att leva tillsammans utan att vara gifta! Berättelsen om den unga damen, Sara Widebeck, från Lidköping och Serganten Albert, är ett debattinlägg om äktenskapet och det föräldrade skråväsendet samt en rätt trevlig rese- berättelse i det dåtida Sverige.

Nu undrar man nog: Vad ska han fråga om. Men si: undrans tid är förbi!

Sara Widebecks faders yrke där hemma i Lidköping?

1: Trädgårdsmästare X: Skräddarmästare 2: Glasmästare

Ivan Ivarson (1900 – 1939). I kyrkbänken.

Foto: Alf

LUCKA 22 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER LUCKA 22

Inge Schiöler (1908 - 1971). Stig genom park med blommande träd.

Att Sveriges bästa kvinnliga poet genom tiderna, Karin Boye, även behärskade konsten att skriva prosa, visade hon i sitt verk "Kalloccain" (1940).

Karin Boye föddes i Göteborg år 1900 och hon valde att avsluta sitt liv i Alingsås år 1941.

Sista strofen i "Ja visst gör det ont" och hela "I rörelse"

Då, när det är värst och inget hjälper, / brister som i jubel trädets knoppar.
/ Då, när ingen rädsla längre håller, / faller i ett glitter kvistens droppar /
glömmer att de skrämdes av det nya / glömmer att de ängslades för färdan,
/ känner en sekund sin största trygghet, / vilar i den tillit / som skapar världen.

Den mätta dagen, den är aldrig störst. / Den bästa dagen är en dag av törst. //
Nog finns det mål och mening i vår färd - / men det är vägen, som är mödan värd. //
Det bästa målet är en nattlång rast, / där elden tänds och brödet bryts i hast. //
På ställen, där man sover blott en gång, / blir sömnen trygg och drömmen full av sång. //
Bryt upp, bryt upp! Den nya dagen gryr. / Oändligt är vårt stora äventyr.

Hennes poesi är ljuvlig!

Kallocain: romanens avslutning:

Hur jag sedan flyttades över till en främmande stad, till ett främmande fängselaboratorium för att arbeta under bevakning, har jag redan berättat.

Jag har också berättat, att de första åren av min fångenskap var fulla av ångest och grubbel. Några faktiska uppgifter om Kemistadens öde lyckades jag aldrig få, men småningom räknade jag ut, vilken plan fienden hade följt. Meningen måste ha varit att gasbelägga gatorna och hindra all lufttillförsel till stadens undre delar, tills invånarna i desperation skulle smyga sig upp genom de få kvarlämnade utgångarna, en och en eller i små skaror, och ge sig fångna åt fiendens vaktmanskaper. Hur länge syrebehållarna i stadens innandömen kunde räcka och om befolkningens mod var sådant att den föredrog döden framför att överlämna sig, eller tvärtom, visste jag inte.

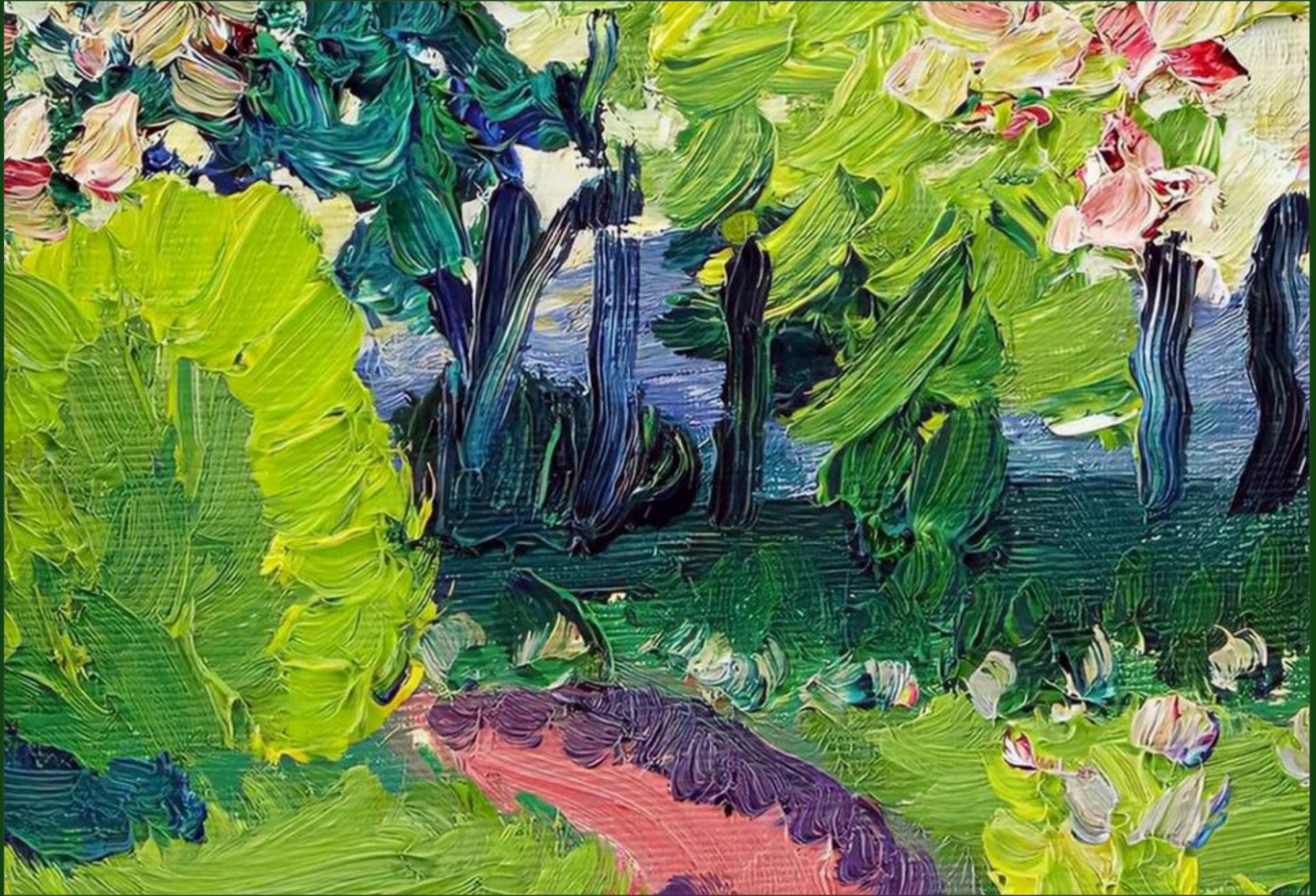
Tänkbart var ju ^{också}, att hela belägringen misslyckades, att hjälp anlände från andra delar av Världsstaten. Som sagt, jag har aldrig fått veta det. Men i vilket fall som helst fanns det en möjlighet att Linda var i livet. Kanske också Rissen, om de inte hunnit avrätta honom än. Jag medger, att det är en osannolik fantasi, och ville jag fråga mitt förnuft, borde jag säkert tillbringa resten av mitt liv i förtvivlan. Då jag nu inte gör det, visar det kanske bara, att min självbevarelsedrift tvingar mig att söka tröst i bländverk. Själv sade Rissen innan han dömdes: "Jag vet att vad jag är tar vägen någonstans." Jag är inte säker på hur han menade. Men det händer mig, när jag sitter på min brits med slutna ögon, att jag lyckas se stjärnorna glimta och höra vinden susa som den natten, och jag kan inte, jag kan inte utrota den illusionen ur min själ, att jag ännu, trots allt, är med om att skapa en ny värld.

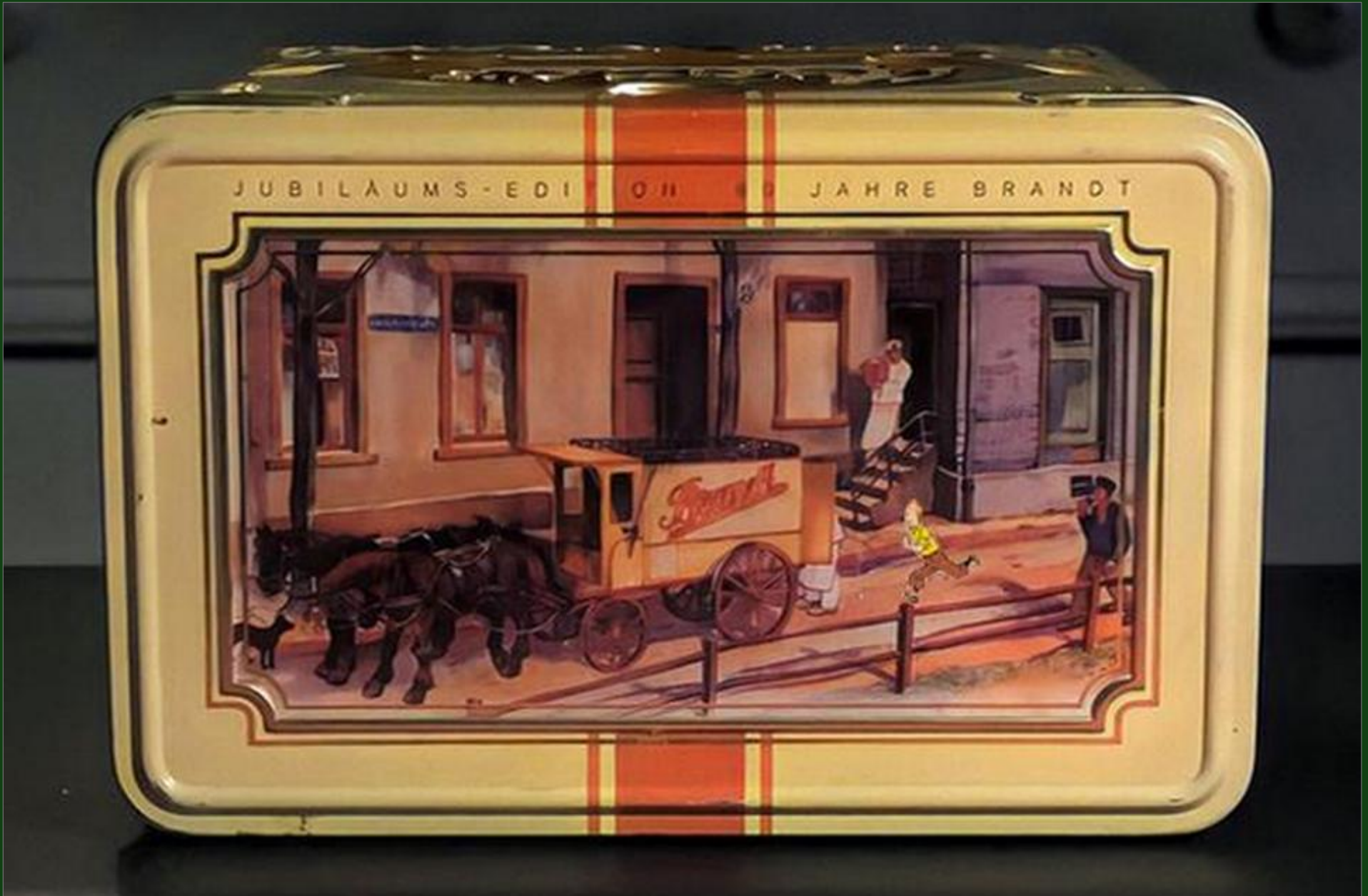
Kallocain utspelar sig i en framtida dystopisk värld där individen tillhör staten och övervakas konstant. Handlingen följer huvudpersonen NN:s liv i Kemistaden nr 4 och hans skapande av ett sanningsserum som ger honom makt och ära.

Frågan är vad heter huvudpersonen (NN)?

1: Leo Konrad X: Leo Kall 2: Leo Kuslovski

LUCKA 23 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER LUCKA 23

Stenarna som vi kastat hör jag
falla, glasklara genom åren. I dalen
flyger ögonblickets förvirrade
handlingar skrånande från
trädtopp till trädtopp, tystnar
i tunnare luft än nuets, glider
som svalor från bergstopp
till bergstopp tills de
nått de yttersta plåtåerna
utmed gränsen för varat. Där faller
alla våra gärningar
glasklara
mot ingen botten
utom oss själva.

Thomas Traustein

Tomas Tranströmer föddes i Stockholm år 1931. Han avled i samma stad nästan åttiofyra (84) år senare.

Inge Schiöler (1908 – 1971). Konstverk utan namn (spegelvänt t. h).

Dagens fråga: Hur många år (fyllda) var kung Karl XVI Gustaf, när han gav Tomas Tranströmer Nobel - priset i Konserthuset?
1: 63 år ung X: 65 år gammal 2: 67 år gammal (Anmärkning: Drottningen var ännu äldre!)

Allegro

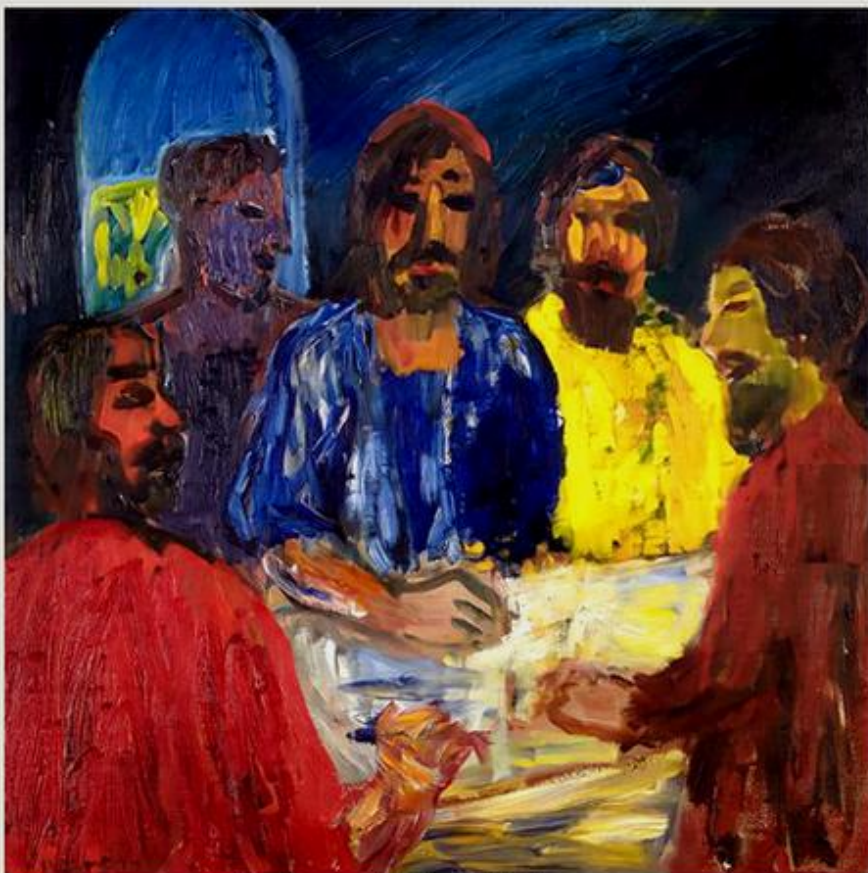
Jag spelar Haydn efter en svart dag / och känner en enkel värme i händerna. // Tangenterna vill. Milda hammare slår. / Klangen är grön, livlig och stilla. // Klangen säger att friheten finns / och att någon inte ger kejsaren skatt. // Jag kör ner händerna i mina haydnfickor / och härmar en som ser lugnt på världen. // Jag hissar haydnflaggan – det betyder: / »Vi ger oss inte. Men vill fred.« // Musiken är ett glashus på sluttningen // där stenarna flyger, stenarna rullar. // Och stenarna rullar tvärs igenom / men varje ruta förblir hel.

Den här är en av mina top-5-favoriter, liksom "Stenarna" på sidan 1 (Alf)

Denna lucka gjordes den 23:e december 2024 / alf

LUCKA 24 MOSSEBOBLADETS ADVENTSKALENDER LUCKA 24

Ivan Ivarsson (1900 – 1939). Nattvarden.

Abraham Viktor Rydberg, han med *den vakne Jul-tomten och snön, som ligger vit på taken*, föddes i Jönköping år 1828 och avled i Djursholm år 1895. Han var inte bara skald och författare. Han var även journalist, språkvårdare, religionsfilosof, översättare, kulturhistoriker och tecknare.

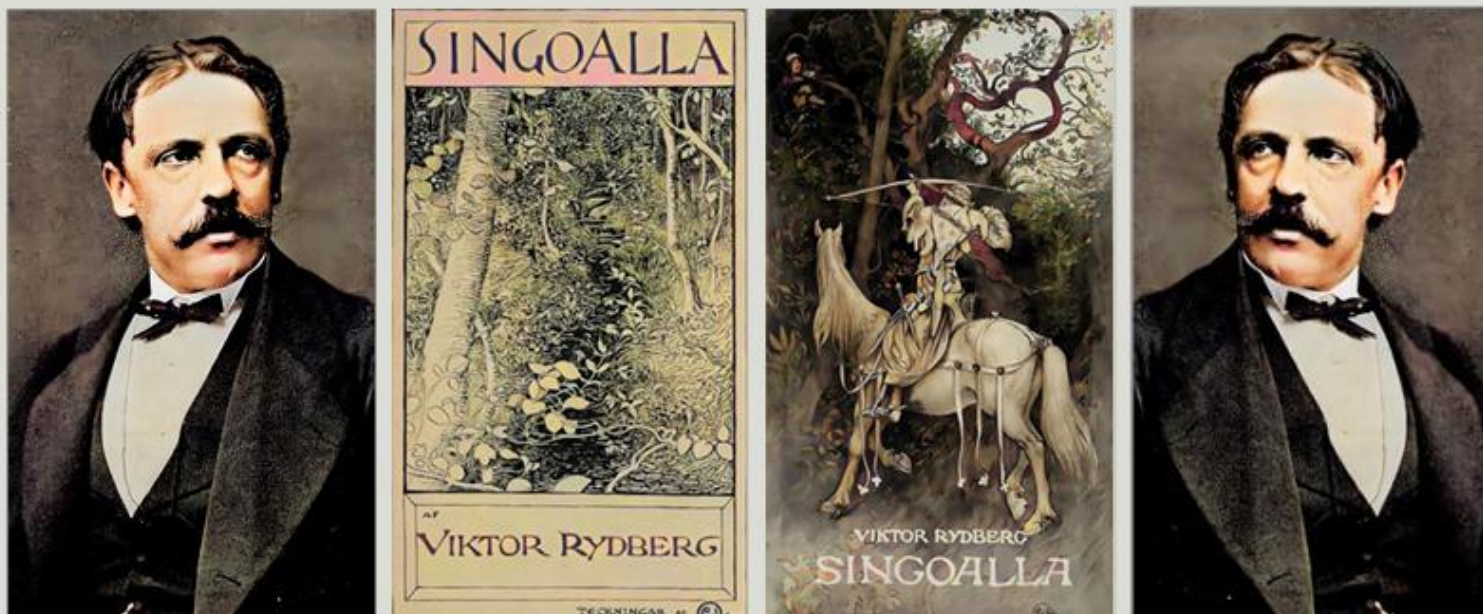
Viktor Rydberg har skrivit den här väl kända julsången (tonsatt av Alice Tegnér):

Gläns över sjö och strand, stjärna i fjärran. / Du som i österland, tändes av Herran. / Stjärnan från Betlehem, leder ej bort men hem. / Barnen och herdarna följa dig gärna. / Strålände stjärna, strålände stjärna.

Natt över judaland, natt över Sion. / Borta vid västerland slocknar Orion. / Herden som sover trött, barnet som slumrar sött. / Vakna vid underbar korus av röster. / Stråla så härligt klar, stjärna i öster.

Hans mest kända romaner är Singoalla, Vapensmeden och Den nya Grottesången. Han satt på stol nr 16 i Svenska Akademin från år 1878.

Två utgåvor av romanen Singoalla, med var sin namnkunnig illustratör. Författaren ser nöjd ut – in!

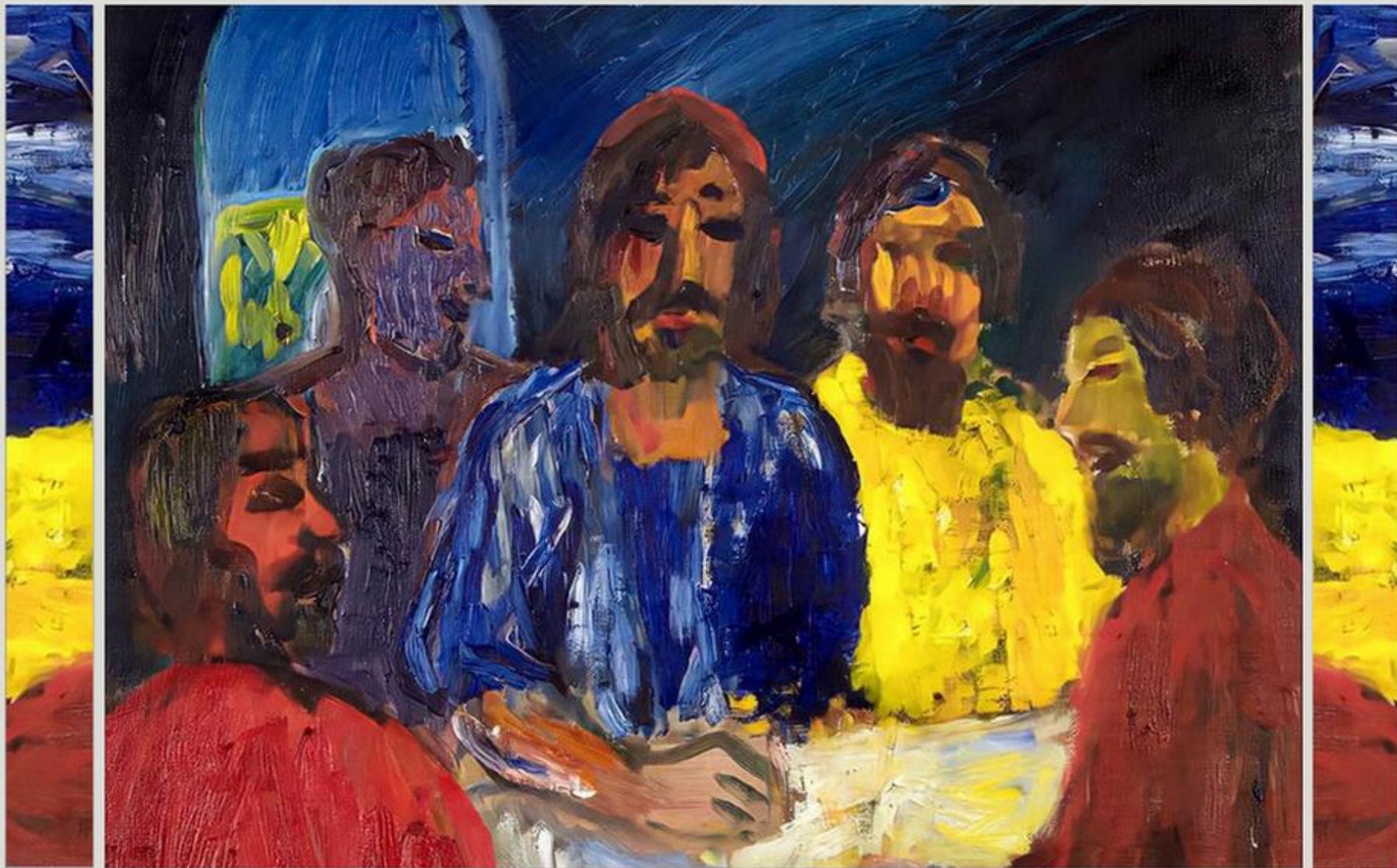
Så här avslutas romanen Singoalla:

Med undran åsåg Johannes, där han stod på något afstånd, detta uppträde, och hans undran växte, när Erland och ynglingen samtalade med hvarandra och undran nådde sin höjd, när han slutligen såg, huru ynglingen först efter en lång omfamning, med tårar skildes från Erland och gick tillbaka in i skogen. Att fråga om betydelsen af denna syn, det ville Johannes icke, ty det vore ju alltför tydligt ett bevis på en för eremitlivet icke rätt passande nyfikenhet. Men han väntade, att Erland själf en dag skulle säga något därom. Erland sade dock intet. Följande morgon, när Johannes gick att fiska i insjön, följde honom brodern Erland.

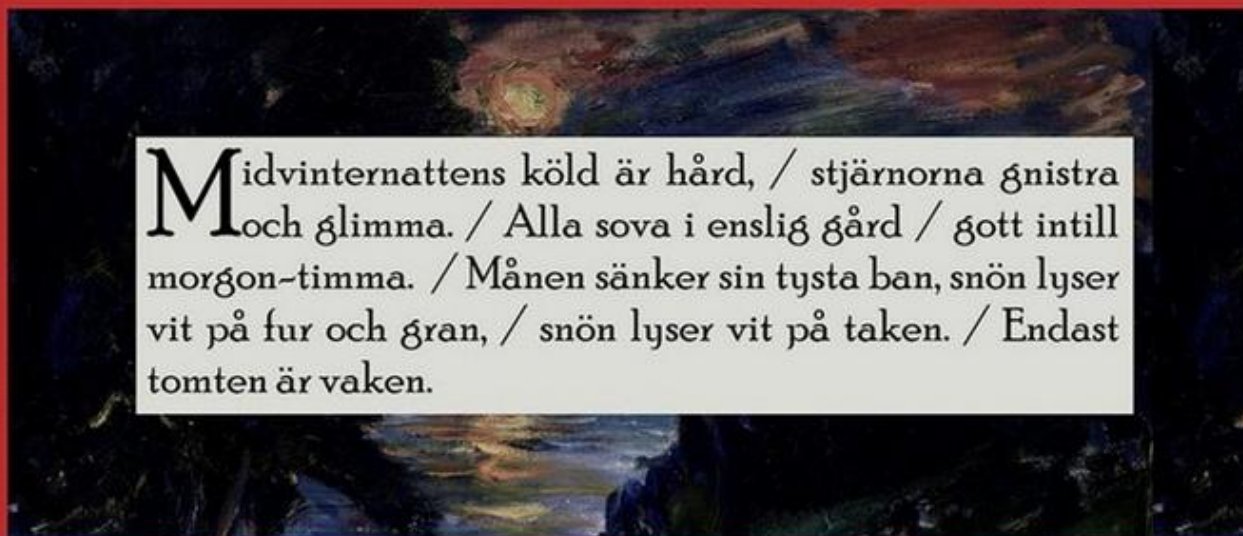
Johannes sköt ut sin båt och gjorde sitt fiskredskap i ordning. Han sjöng härunder med dämpad röst en visa om Simon Petrus fiskaren. Erland satt vid stranden i skuggan af en lind och fördjupade sig åter i sin kära bok »Om hvilat i Gud».

Hon heter Singoalla och han (riddarens son) heter:

1: Erland von Koch X: Erland Månesköld 2: Erland Magnusson

Ivan Ivarson: En makalös málare!

O Helga Natt – Jussi Björling: https://youtu.be/ofKk_Etapq4?si=W3OdM_ohCE14bqVi

Denna lucka gjordes den 24 december 2024 / alf

Tack för visat intresse!

